

Nova soluziun per finanziar il turissem grischun

■ **(cc) Dapi sis onns reveda il turissem grischun sias incumbensas e sias structuradas. El vul daventar pli cumpetitiv. Suenter quest process da transfurmaziun duain ussa las taxas da cura e las taxas communalas per promover il turissem vegnir remplazzadas tras in sistem da finanziaziun chantunal modern.** Cun ina part da 55 pertschient dals exports totals dal Grischun è il turissem il motor principal da l'economia. Dals onns 1990 fin 2005 èn idas a perder passa 4000 plazzas da lavur en quest sector. La refurma dal turissem grischun metta uss ils binaris per ch'il turissem daventia puspè cumpetitiv.

In svilup cun success da la destinaziun

Il giast sa mova en spazis d'aventura, s'orientescha als products attractivs ed a las marcas turisticas. Las structuradas turisticas ston sa drizzar tenor quests giavischs. En connex cun la refurma dal turissem èn resultatadas en il Grischun – or da passa 90 organisaziuns turisticas per il pli da caracter local – actualmain 15 organisaziuns intercommunalas per la gestiun da destinaziuns (OGD) ed organisaziuns turisticas regiunalas (OTReg). Ellas surpiglian l'elavuraziun dals martgads centrals, entant che Grischun Vacanzas s'occupa dals martgads che ston anc vegnir preparads e dals martgads futurs. Iniziativas che accumpognan la refurma e che vegnan sustegnidas dal chantun èn la plattafurma turistica electronica, la controlla da l'effect cun agid da la balanced scorecard (BSC), la strategia da la marca incl. la marca «graubünden sco er la strategia per in turissem che s'accorda cun la natira e cun la cultura.

Finanziaziun tras ils giudiders

Cun la refurma dal turissem grischun s'engascha il chantun Grischun per ina basa legala che garantescha ina finanziaziun dal turissem gista, eguala e confurma al martgà tras las giudidras ed ils giudiders. Il giast fa bain diever d'in grond dumber da prestaziuns, sco elements dal product turistic, ma questas prestaziuns vegnivan il pli savens finanziadas tras las taxas da cura e mo tras ils giasts che pernottavan; betg tras tut las interpresas che profitan dal turissem. Intginas vischnan-

cas han tegnì quint da quest fatg cun introducir ina taxa per promover il turissem. Las novas structuradas turisticas regiunalas pretendan dentant ina finanziaziun che promova il svilup ed il marketing turistic en moda intercommunal. Las 120 leschas communalas vertentas (taxas da cura e taxas per promover il turissem) vegnan remplazzadas d'ina lescha chantunala (lescha davart las taxas turisticas LTT) che tegna quint da las novas structuradas. En la gronda part da las vischnancas n'è la LTT pia betg ina taxa supplementara, mabain remplazza las taxas vertentas. Entaifer il chantun eliminescha la nova lescha plinavant inegalitads existentas areguard l'obligaziun da pajar taxas ed areguard l'import da las taxas.

L'autonomia communal resta

La destinaziun Engiadina San Murezzan ha ina clav da finanziaziun sin plaun circual cun taxas da cura e cun taxas per promover il turissem en las vischnancas, a Tavau-Claustra ed a Flem Laax valan soluziuns da finanziaziun intercommunalas. La gronda part da las autras OGD ed OTReg han bain refurmà lur structuradas, dentant schlià la finanziaziun mo temporarmain e quai sin basa da las leschas communalas vertentas. Ellas spegtan la lescha davart las taxas turisticas dal chantun che pudess ir en vigur l'onn 2013, sch'il cussegl grond l'acceptass la

sessiun d'avust 2011. La procedura da consultaziun terminada la fin da mars 2010 davart dus sbozs da lescha preschentads dal departament d'economia publica e fatgs socials ha mussà ch'ina regulaziun chantunala per la finanziaziun dal turissem vegn beneventada en il Grischun. Igl è er vegnì giavischà da resguardar meglier ils basegns regiunal ed ils interess da l'autonomia communal. Plinavant ha cunzunt la regiun Val dal Rain grischuna crititgà l'attribuziun parziala da daners al fond per projects d'interess surregional.

Lescha chantunala, soluziuns regiunalas

La missiva tar la lescha davart las taxas turisticas (LTT) ch'è uss avant maun fixescha la taxa chantunala per las giudidras e per ils giudiders dal turissem (interpresas, manaschis d'alloschament ed abitaziuns da vacanzas). Il different grad da dependenza dal turissem da las regiuns e da 26 branschas definidas vegn resguardà gist tuttina sco la forza da la valorisaziun. La taxa consista d'ina taxa da basa da 150 francs e d'ina part variabla che sa basa tar las interpresas sin la summa dals salaris tenor la AVS. Per hotels e per abitaziuns da vacanzas vegn la taxa calculada sin fundament da las capacitads (dumber da chombras resp. da meters quadrat) empè da las pernottaziuns. Uschia vegnan engrevgiads er letgs «frais» na affittads. La cifra

zuppada da las pernottaziuns betg annunziadas croda. La LTT prevesa che las vischnancas d'ina regiun turistica s'accordian areguard il basegn dals meds finanzials e fetschian ina cunvegna da prestaziun cun in'organisaziun da destinaziun. Uschia vegn la furmaziun da destinaziuns intercommunal francada en la lescha. Il chantun fixescha la taxa turistica simpla (100 pertschient). Sin fundament da lur basegns pon las vischnancas definir in supplement u ina reducziun. La reducziun maximala po importar entaifer ina regiun turistica fin 50 pertschient da la taxa turistica simpla. Sut tschertas circumstanzas po la singula vischnanca concluder ina reducziun pli gronda. Ultra da quai vegn la taxa turistica exequida da las vischnancas. Ils meds finanzials che vegnan incassads da las vischnancas d'ina regiun cun la taxa turistica vegnan impundids en la medema regiun turistica per il marketing e per il svilup turistic intermanschial.

Dapli meds finanzials per il martgà

Cun la taxa turistica simpla (senza supplements u reducziuns communalas) vegnan generads annualmain ca. 63,5 milliuns francs tenor in quint da model. Quai èn 5,5 milliuns francs dapli che oz per il svilup e per il marketing turistic. Las ca. 40 000 abitaziuns da vacanzas ed abitaziuns secundaras pajan 31,4 milliuns francs, ils ca. 1000 manaschis d'al-

La taxa turistica en furma concisa

La lescha davart las taxas turisticas (LTT) remplazza tut las taxas da cura e taxas communalas per promover il turissem. Ella vala en tut las vischnancas dal chantun, en moda che las vischnancas, ensem cun lur organisaziun turistica, pon fixar l'import da la taxa. La taxa pajan tut las interpresas che profitan directamain u indirectamain dal turissem. En quest senn vegnan resguardadas la forza da la valorisaziun turistica d'ina interpresa, la dependenza dal turissem da la branscha e da la regiun sco er la grondezza da l'interpresa. Alloschadras ed alloschaders sco er possessuras e possessurs d'abitaziuns secundaras pajan empè d'ina taxa da cura u empè d'ina pauschala ina taxa per letg respectivamain per meter quadrat surfatscha d'abitaz. Cun il calculatur online per la taxa turistica pon las taxas vegnir calculadas en moda individuala www.tourismusabgabe.ch.

DIE ERTRÄGE AUS DER TOURISMUSABGABE

Wenn alle Gemeinden einen Abgabesatz von 100 Prozent festlegen.

loschament 23,4 milliuns francs e las ca. 10 000 industrias commercialas e da mastergn sco er l'agricultura 8,7 milliuns francs. Plinavant pon – grazia a la focusaziun sin paucas organisaziuns turisticas productivas – ils custs d'administraziun spargnads vegnir impundids en il futur per elavurar il martgà e per acquirir novs giasts. La noziun ch'era vegnida previsa en in emprim mument da «regiun che ha la funcziun da furnitura da prestaziuns preliminaras» e l'assegnaziun parziala da daners da questas regiuns per projects turistic d'interess surregional èn vegnidas stritgadas en la LTT. Sin fundament da la lescha per il svilup economic duain persunter vegnir deliberadas annualmain contribuziuns chantunalas supplementaras da ca. 4 milliuns francs per projects da marketing surdestinaziunal. Il cussegl grond fixescha l'import en il rom dal preventiv annual.